

ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

02-07.33:2022

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ

Редакція 2

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ**

м. Івано-Франківськ
2022 рік

	ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА	02-07.33:2022
	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ	Редакція 2

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника
2. РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО Науково-методичною радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Протокол від «30» серпня 2022 р. № 1
3. РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Протокол від «31» серпня 2022 р. № 7
4. ВВЕДЕНО В ДІЮ: наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від «08» вересня 2022 р. № 451
5. НА ЗАМІНУ 02-07.33:2021 Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін, введеного в дію наказом ректора від 24 червня 2016 р. № 271 із внесеними змінами наказом ректора від 12 лютого 2021 р. № 80.

	ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА	02-07.33:2022
	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ	Редакція 2

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2. ФОРМУВАННЯ КАТАЛОГУ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ.....	5
3. ПРОЦЕДУРА ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ.....	7

	ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА	02-07.33:2022
	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ	Редакція 2

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (далі – Університет) права на вільний вибір освітніх компонент (далі – Положення) розроблено на виконання Закону України «Про вищу освіту» щодо реалізації здобувачами вищої освіти права на вибір освітніх компонент, передбаченого п.15 частини першої статті 62, з метою конкретизації процедури формування переліку освітніх компонент вільного вибору, доведення його до відомих здобувачів вищої освіти, вибору із сформованого переліку та подальшого вивчення здобувачами вищої освіти освітніх компонент з циклу вільного вибору.

1.2 Це Положення визначає порядок:

- формування каталогу вибіркового освітніх компонент (далі – Каталог) та доведення їх до здобувачів вищої освіти (далі – здобувач);
- здійснення вибору здобувачами освітніх компонент з Каталогу.

1.3 Дія цього Положення поширюється на здобувачів рівнів вищої освіти: молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії.

1.4 Вибір освітніх компонент здійснюється в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником факультету (інституту), завідувачем кафедри та гарантом.

1.5 Зміст конкретної вибіркової освітньої компоненти визначає її робоча програма та/або силабус.

1.6 Вибіркові освітні компоненти забезпечують:

- поглиблення професійних знань в межах обраної освітньої програми та здобуття додаткових спеціальних професійних компетентностей;
- поглиблення знань та здобуття додаткових загальних і загально-професійних компетентностей в межах спеціальності або споріднених спеціальностей і галузей знань;
- ознайомлення із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань та розширення або поглиблення результатів навчання за загальними компетентностями, набуття soft skills навичок.

	ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА	02-07.33:2022
	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ	Редакція 2

1.7 Кількість вибірових освітніх компонент та їх обсяг в кредитах на конкретний семестр визначаються освітньою програмою та навчальним планом.

1.8 Зміст вибірових освітніх компонент повинен враховувати вимоги до актуальності, наукоємності, практичної спрямованості та рівня вищої освіти, затребуваності стейкхолдерами компетентностей, які формує освітня компонента.

1.9 Результати вибору здобувачем освітніх компонент зазначаються в його індивідуальному навчальному плані наступного навчального року.

1.10 Вибрані та закріплені відповідно до цього Положення вибірові освітні компоненти є обов'язковими для вивчення здобувачем.

2 ФОРМУВАННЯ КАТАЛОГУ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

2.1 Рекомендований обсяг кожної вибірової освітньої компоненти є кратним 3 кредитам ЄКТС. Відношення аудиторної роботи до самостійної у вибірових компонентах має становити $\frac{1}{3}$ до $\frac{2}{3}$.

2.2 Обсяг аудиторних занять визначається відповідним навчальним планом. Форма семестрового контролю вибірових освітніх компонент - залік.

2.3 В Університеті формується 3-рівневий каталог вибірових освітніх компонент:

- перший рівень – каталог освітніх компонент загально-освітнього спрямування (каталог 1);
- другий рівень – каталог освітніх компонент спеціальності або галузі знань, за якими ведеться освітня діяльність освітньої програми (каталог 2);
- третій рівень – каталог освітніх компонент освітньої програми (каталог 3).

2.4 До Каталогу можуть бути внесені тільки освітні компоненти, що мають повне інформаційне та методичне забезпечення, необхідне для їх засвоєння, відповідно до вимог Університету.

2.5 Основними критеріями для внесення вибірових освітніх компонент до Каталогу є:

- кадрове забезпечення, відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення (силабус та робоча програма).

Вибіркові освітні компоненти, що пропонуються до Каталога, повинні відповідати рівню вищої освіти.

	ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА	02-07.33:2022
	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ	Редакція 2

2.6 За зміст та реалізацію вибіркової освітньої компоненти в освітньому процесі несе відповідальність викладач, що пропонує освітню компоненту, та завідувач кафедри, за якою закріплено викладання відповідної освітньої компоненти.

2.7 Каталог формується та доповнюється вибілковими освітніми компонентами у кількості, що як мінімум вдвічі перевищує кількість вибілкових освітніх компонент, передбачених освітньою програмою і навчальним планом, щорічно на наступний навчальний рік в такій послідовності:

1) До 1 листопада викладачі пропонують включення освітніх компонент до Каталогу. Пропонована викладачем освітня компонента схвалюється рішенням засідання кафедри, профільної щодо змісту пропонованої дисципліни, шляхом затвердження робочої програми та силабусу.

2) До 1 січня:

- кафедра на своєму засіданні (або спільному засіданні кафедр, якщо освітня програма реалізується кількома кафедрами) приймає рішення про внесення освітніх компонент до Каталогу 3;

- методична рада (комісія) факультету (інституту) приймає рішення про внесення освітніх компонент до Каталогу 2;

- науково-методична рада Університету розглядає та приймає рішення про внесення освітніх компонент до Каталогу 1.

3) До 1 лютого відповідальні особи структурних підрозділів вносять освітні компоненти до Каталогу. Кількість вибілкових освітніх компонент, внесених до Каталогу, має бути кратною не менше 2 для забезпечення процедури вибору.

3 ПРОЦЕДУРА ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

3.1 Вибір освітніх компонент з Каталогу здобувачами освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється на наступний навчальний рік, здобувачами другого (магістерського) та третього (доктора філософії) рівня – на весь період навчання.

3.2 Процедура вибору освітніх компонент із Каталогу реалізується через спеціалізовану інформаційну систему університету та включає такі етапи:

- 1) до 1 березня здобувачі ознайомлюються зі змістом освітніх компонент;
- 2) до 1 квітня здобувачі здійснюють вибір освітніх компонент;

	ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА	02-07.33:2022
	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ	Редакція 2

3) коригування вибору.

3.3 Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до 1 березня ознайомлюються з переліком та змістом освітніх компонент та до 1 квітня здійснюють їх вибір.

3.4 Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти ознайомлюються зі змістом освітніх компонент на етапі подачі документів для вступу на навчання та здійснюють вибір освітніх компонент при зарахуванні на навчання.

3.5 Ознайомлення здобувачів третього освітнього рівня (доктор філософії) відбувається на етапі подачі документів для вступу на навчання, а вибір здійснюється після зарахування на навчання при формуванні індивідуального плану підготовки аспіранта.

3.6 Процедура вибору освітніх компонент здобувачами, які вступають на старші курси або за освітньою програмою скороченого терміну навчання, здійснюється відповідно до п. 3.4.

3.7 Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюють вибір освітніх компонент із Каталогу 1 обсягом не більше 9 кредитів ЄКТС, із Каталогу 2 – не більше 12 кредитів ЄКТС.

3.8 Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюють вибір освітніх компонент із Каталогу 1 обсягом не більше 3 кредити ЄКТС, із Каталогу 2 – не більше 6 кредитів ЄКТС.

3.9 Мінімально допустима кількість здобувачів для формування навчальної групи для вивчення вибіркової освітньої компоненти за очною формою навчання становить не менше:

- 12 осіб для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- 10 осіб для другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- 20 осіб для вивчення освітніх компонент загального спрямування.

Для формування груп здобувачів третього (доктора філософії) рівня вищої освіти обмеження кількості не застосовується.

У випадку, якщо вибір здійснює малокомплектна група, освітня компонента вибирається на конкурсній основі більшістю здобувачів вищої освіти.

3.10 У разі неможливості формування навчальної групи для вивчення певної освітньої компоненти, здобувачам надається можливість або здійснити повторний вибір – приєднавшись до вже сформованих навчальних груп, або опанувати обрану освітню компоненту індивідуально з використанням змішаної форми навчання та індивідуальних консультацій.

	ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА	02-07.33:2022
	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ	Редакція 2

3.11 Здобувач вищої освіти, який знехтував своїм правом вибору, для оптимізації навчальних груп і потоків долучається відповідальною особою до цих груп (потоків) на вивчення освітніх компонент, обраних здобувачами.

3.12 Якщо здобувач вищої освіти із поважної причини не зміг обрати освітні компоненти вчасно, або виявив помилку щодо свого волевиявлення, він звертається до деканату із заявою для запису на вивчення обраних ним освітніх компонент, надавши документи, які засвідчують поважність причини. Заява на зміну вибіркової освітньої компоненти у сформованому індивідуальному навчальному плані має подаватися не пізніше ніж за місяць до початку семестру, в якому викладається ця освітня компонента.

	ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА	02-07.33:2022
	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ	Редакція 2

ЛИСТ РОЗСИЛАННЯ

№	Підрозділи / посадові особи	Корпоративна адреса	Дата
1.	Навчально-методичний відділ	nmv@pnu.edu.ua	
2.	Факультети / інститути	fakultets@pnu.edu.ua	
3.	Директори-декани	dir_dek@pnu.edu.ua	
4.	Заступники деканів-директорів	zast_dek@pnu.edu.ua	
5.	Кафедри	kafedry@pnu.edu.ua	
6.	Завідувачі кафедр	zavkaf@pnu.edu.ua	
7.	Руслан Запукхляк	ruslan.zapukhlyak@pnu.edu.ua	
8.	Сергій Шарин	serhii.sharyn@pnu.edu.ua	
9.	Едуард Лапковський	eduard.lapkovsyi@pnu.edu.ua	
10.	Ірина Солонець	iryna.solonets@pnu.edu.ua	

Розсилку здійснено загальним відділом університету з корпоративної адреси office@pnu.edu.ua

ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

02-07.33:2022

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ

Редакція 2